

Miljødirektoratet

KRAV OM AT KORK SKAL SITTE FAST OG INNBLANDINGSKRAV I FLASKER – HØRINGSUTTALELSE

Naturvernforbundet takker for muligheten til å gi innspill til Miljødirektoratets videre arbeid med emballasjeforordning i EU.

Bakgrunn

Naturvernforbundet viser til sine innspill fra 06.03.23 som støtter EUs emballasjeforordning. Implementeringen av forordningen i norsk rett må gjenspeile Norges ambisjon som leder av den høyambisjonskoalisjonen for den globale plastavtalen. Det er derfor viktig at norske myndigheter fremmer behovet for en systemtilnærming basert på avfallshierarkiet og sirkulær økonomi som først og fremst tar sikte på å redusere mengden plastemballasje satt på markedet. Dette vil føre til redusert bruk av jomfruelige råmaterialer, lavere klimagassutslipp og redusert trykk på avfallssystemet.

Hovedgrep

- **Krav om fastsatte korker:** Naturvernforbundet støtter kravet om at korker på engangsdrikkevarebeholdere skal sitte fast for å redusere forsøpling. Kravet må utvides til alle flytende produkter og inkludere korker på beholdere av andre materialer enn plast. Kravet må også gjelde for beholdere som produseres i Norge, men eksporteres utenfor EØS.
- **Krav om materialgjenvunnet plast:** Naturvernforbundet mener at innblandingskravet må utvides til alle engangsflasker av PET, uavhengig av volum og bruksområde. Vi støtter at innblandingskravet skal gjelde for hver enkelt flaske (alternativ 1), og mener at kravet også skal gjelde for alle PET-flasker som produseres i Norge, men eksporteres utenfor EØS. Videre foreslår vi en materialavgift for å fremme høyere innblanding av gjenvunnet plast.
- **Overtredelsesgebyr:** Naturvernforbundet støtter innføringen av overtredelsesgebyr for å sikre at kravene til engangsprodukter i plast etterleves.

Ytterligere kommentarer til forslaget

1. Krav om at kork og lokk i plast skal sitte fast på engangsdrikkevarebeholdere

Ifølge EUs analyser er engangsdrikkeflasker i plast og korker blant de vanligste engangsplastproduktene som forsøpler strendene. Dette samsvarer med funn fra ryddeaksjoner på norske strender. Allerede i 2018 foreslo Naturvernforbundet en mulig løsning for å redusere marin forsøpling: å la kork sitte fast på flasken. Naturvernforbundet er positive til at denne løsningen nå blir gjennomført.

Kravet må omfatte alle typer engangsdrikkevareemballasje i plast. Vi forutsetter at kartonger med et tynt plastlag er inkludert. Vi foreslår videre et designkrav for kartonger uten kork, brettekartonger, for å unngå unødvendig plastbruk og forenkle gjenvinningen.

Naturvernforbundet mener kravet bør utvides til å gjelde all emballasje til flytende produkter, inkludert emballasje til flytende mat som olje og yoghurt og rengjøringsprodukter. Videre må kravet gjelde alle plastkorker, også de som er festet til engangsbeholdere laget av andre materialer enn plast. Dette vil sikre at hele produktet, kork og beholdere, kan gjenvinnes riktig. Et eksempel på det er aluminiumtuber med kork.

Vi sier oss enig i at metallkorker med plastforsegling ikke inkluderes, men anbefaler å innføre produktdesignkrav som støtter minimering av blandende materialer i en engangsbeholder. Dette for å sikre unødvendig bruk av plast samt riktig og lett gjenvinning. Det kan oppnås ved å pålegge produsentansvar for emballasjeprodukter som prissetter antall materialer og gjenvinningskompleksiteten til produktet. Dette kravet bygger på Miljødirektoratets forslag til at pliktsubjektet av designkravet om fastsatt kork skal være produsentene.

Til slutt må kravet gjelde for engangsflasker som settes på EØS-markedet for første gang, og for engangsflasker som produseres i Norge for eksport utenfor EØS. Det er viktig å unngå dobbeltmoral der kravene for EØS-markedet er strengere enn for eksportmarkeder utenfor EØS, ettersom forsøpling og forurensning ikke kjenner grenser.

Kravet om fastsatt kork gjelder allerede fra 03.07.24. Derfor er det viktig at regelverket ferdigstilles uten ytterlige forsinkelser og trer i kraft så snart som mulig.

2. Krav om et minimum innhold av materialgjenvunnet plast i engangsdrikkeflasker i plast

Fra 2025 og 2030 foreslås det et minimumskrav på henholdsvis 25 og 30 prosent av materialgjenvunnet plast i engangsdrikkeflasker (delvis) laget av PET med volum opp til tre liter for å stimulere markedet for sekundære råvarer.

Naturvernforbundet mener kravet må gjelde alle engangsflasker som (delvis) er laget av PET, inkludert blant annet engangsflasker til flytende mat og rengjøringsprodukter. Vi ser heller ingen grunn til volumbegrensningen eller «unntak for drikkeflasker som brukes til mat i flytende form til særlige medisinske formål,» og mener disse må fjernes.

Norge legger seg på et minimumsnivå fastsatt av EU når det gjelder innblandingsprosent. Naturvernforbundet foreslår at grunnavgiften på engangsflasker av plast og metall erstattes med en materialavgift som tar hensyn til andelen resirkulert materiale. Dette til å oppfordre produsentene til å øke innblandingsprosenten utover minimumskravet. Hvis materialavgift ikke innføres, må innblandingsprosenten i lovverket være mer ambisiøse.

Innblandingskrav må gjelde både engangsflasker som settes på EØS-markedet for første gang for norskproduserte flasker som eksporteres utenfor EØS. Videre støtter Naturvernforbundet forslaget til at innblandingskravet gjelder for hver enkelt flaske (alternativ 1), da dette gir forbrukerne forutsigbarhet i motsetning til alternativ 2 og 3. At alternativ 1 kan føre til høyere kostnader enn alternativ 2 og 3 er

ikke en reell ulempe. Sirkulær økonomi er framtiden og jo tidlig produsentene og virksomheten innretter seg, jo bedre. Det som ikke gjøres i dag, er en kostnad for i morgen.

Til slutt understreker Naturvernforbundet at en sunn sirkulær økonomi må følge avfallshierarkiet, med prioritet på å unngå produksjon og optimalisere ombruk.

3. Overtredelsesgebyr

Naturvernforbundet støtter forslag om å innføre overtredelsesgebyr for å sikre etterlevelse av kravene.

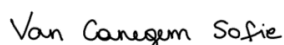
Naturvernforbundet ser med dette frem til videre samarbeid med Miljødirektoratet, og bidrar gjerne med ytterligere innspill i arbeidet med norsk og europeisk produkt- og avfallspolitikk.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet

Truls Gulowsen
Leder

Sofie Van Canegem
Fagrådgiver